

ಬೇಕು? ಕೇಳು ಮಗಳೇ” ಎಂದು ವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಿಂದ ನುಡಿದರು ಮಹಾರಾಜರು.

“ಅಪ್ಪಾಡಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಸ್ತೆಸಿದ ಸೋಮೇ ದೇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಿಗೆ ನಡೆಯುವಂತೆಯೇ ಪೂಜೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಜಾಡಿ, ಚಂಪಕ, ಅಶೋಕ, ಪುನಾಗ ಪ್ರಪ್ತಗಳಿಂದ ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಡಿಸಬೇಕು. ಜರತಾರಿ ವಸ್ತು ಉದಿಸಬೇಕು. ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಭೋಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಹಾ ಸ್ನೇಹದ್ವಾಗಬೇಕು.”

ಕೃಂಬಾತ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಾದಿಂದ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗಳನ್ನು ನೇರಿದರು ಇಮ್ಮಡಿ ದೇವರಾಯರು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಕಾತರ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು.

“ಅಪ್ಪಾನೆ ನನ್ನ ವಿರಾಪ್ತಿ! ಮಹಾರಾಜರ ದ್ವಾನಿ ಗದ್ದಿತವಾಯಿತು.

“ಮಂಗಪ್ಪ ದಜ್ಞಾಯಕರೇ ಇಂದು ರಾಜಕುಮಾರಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಿಯವರ ಕಟ್ಟಳೆಯಂತೆ ಸೋಮೇ ದೇವರ ಅಂಗ ರಂಗ ಭೋಗಕ್ಕೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ದೇವಸಮುದ್ರದ ಹಿರಿಯಕೆರಯ ಕೇಳಗಳಿಂದ ಬಿಜವರಿ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪರಮಶ್ವರ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಧಾರೆಯನ್ನೇರದು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಬಿಡಿ...” ಎಂದು ಅಪ್ಪಾನೆ ಮಾಡಿದರು.

“ಅಪ್ಪಾಡಿ, ಇದು ನಿಮಗಾಗಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹರಕೆ. ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರಾಯನಪುರವೇಂದು ಮಾಡಿ ಸೋಮೇ ದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಷ್ಟ ಅಲ್ಲವೇ?” ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಸಲಹೆ ನೇಡಿದನು ರಾಜಕುಮಾರ ಮಲ್ಕಾಜುರುನ.

“ಬರಿ ದೇವರಾಯನಪುರ ಅಲ್ಲ ಅಣಿ! ಅಪ್ಪಾಡಿಯವರು ಪದೇ ಪದೇ ವಿಜಯ ಗಳಿಸುವುದರಿಂದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ವಿಜಯದೇವರಾಯನಪುರ ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ತ ಅಲ್ಲವೇ” ಇಮ್ಮಡಿ ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ನುಡಿದಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ.

ಇಮ್ಮಡಿದೇವರಾಯರು ಮಕ್ಕಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಇಟ್ಟರನ್ನು ತಮ್ಮ ಏರಡೂ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರು.

“ಇದು ಒಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಕೊಡಿಗೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಪರಾಗ ಪುಣಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೋಮೇ ದೇವರಿಗೆ ಧಾರೆಯರೆದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಅಯುರಾರೋಗ್ಯ ಬಳ್ಳಯ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುವುದು ಖಚಿತ!” ಎಂದು ಶುಭ ನುಡಿದರು ಆಸ್ಥಾನ ಜೊತ್ತಿಸಿ.

ಅನಂತರ –

ದೇವರಾಯ ಮಹಾರಾಯರ ಸಮುದ್ರ ನಿರೂಪಿಂದ ಸಕನಸಮುದ್ರದ ಒಳಗಳ ಉಂಟಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮುಂದಣ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಿ ಮಂಗಪ್ಪ ದಜ್ಞಾಯಕರ ಪ್ರತ್ಯಾದ ಪ್ರತಾಪ ರಾಯರು ಸೂರ್ಯಾಪ ಪುಣಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಸೋಮೇ ದೇವರಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆಗೆನ ಧರ್ಮ ಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ನಂತರ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆತ್ತಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಚಿತ್ರಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಚಿತ್ರಾ ಅವರ ಬರಹಗಳು ಜನಪ್ರಿಯ ನಿಯುತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ತಮ್ಮ ಸಹೋದರಿ ವಿದ್ಯಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಕೀರ್ತಿನಿಧಿ ಕೇನರಿ ಸಿಂಫ’ ಅವರ ಬಿಕಾಸಿಕೆ ಕಾದಂಬರಿ, ‘ಪುಡು ಬಳ್ಳಗರ್’ ಆಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರು, ಯಿನುವ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅಥರೀಸಿ ಕಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕ್ಕಿಡ್ದಾರೆ.